

ban aratta, de mivel behizelgő, magas bariton éneklő hangja, ízes, zamatos, magyaros hangsúlyú beszéde, a régi népszínművek daloló parasztleányait is tökéletes hűséggel ábrázolja, e téren is viharos sikerei voltak, innen a magyarázata annak, hogy a Nemzeti Színházbeli biztos pozíciójából kétszer is, a legfényesebb erkölcsi és anyagi feltételekkel csábították el a fővárosi magánszínházak igazgatói. Kiss Ferenc a magyar színpadon bronzba öntött mesteri szobra a magyar-kún ázsiai, hódító, lovas fajnak, mely nyeregből, parittyjával könnyedén nyílazza le a nádas süppedékeiben bujkáló ellenségeit, s ferde vágású, csillogó szemével dacosan, büszkén tekint végig a meotészi sásokon, az Uralaltáji hegyek zordon ormai felé. Könnyű, mint a török penge, mégis férfiasan erős, mint egy kaukázusi tölgy, mely századok viharait élte túl. Rostand Cyranóját utólrhetetlenül s a legnagyobb művészet fényes eszközeivel szólaltatja meg. A rímes, ritmikus költészet ezerszínű szépségét annyi egyéni, forró muzsikával telíti, hogy minden tirádája után kirobbant a spontán tapsorkán. Ugy a Cyranót, mint Madách Ember tragédiájának Ádámját sugó nélkül játsza, a fáradság legkisebb jele nélkül, végig lüktető, pezsgő életet lehel a drámai erejű verssorokba, született, vérbeli komédiás, ki a színpadon, reflektorok vakító sugaraiban éli át a maga emberi, művészi, dekoratív életét, mint nagy színdarabírók verseibe csendülő álomalakja. Bánk bánja, Szegény Tamása, Hunyadi Lászlója, Sámson Mihálya, Karakán ezredese, Kent grófja a kritika s a nagyközönség felebbezhetetlen verdiktje alapján a drámai színjátás tökéletes megnyilatkozásai. Ámbár nagy operettsikerei is voltak a Mézeskalácsban, Marica grófnőben, Liliben, mégis az ő igazi, hivatásos és küldetéses terrénuma a dráma, a színmű, a komoly népszínmű, a színmagyar alakok megtestesítése, kiknek szellemi és formai habitusa egyezik a művész lelki, testi, erkölcsi adottságával, s így művészi produkciója gáncstalanul kritikán túl eszményi magasságokba szárnyal. A hangversenyterem pódiumán mint szavaló művész is kivált, s a Petőfi Társaság márciusi nagygyűlésein, Petőfi és más magyar költők műveinek nagyszerű tolmácsolásával is tetézte sikereit.

(Km.)

Kiss Ferencné, színésznő. (Lásd: Árpási Gerstner Katalin.)

Kiss Géza. (Lásd: Kyss.)

Kiss Gyula, színész. Színpadra lépett: 1868 április havában.

Kiss Gyula, színész, sz. 1846-ban Pózsonyban, meghalt 1904 január havában Budapesten. Színpadra lépett 1875-ben B. Petrovics Lajos színigazgatónál.

Kiss Gyula, színész, sz. 1893 márc. 20-án Budapesten. Színpadra lépett: 1918 november havában.

Kiss Hilda, színésznő, sz. 1907 dec. 16-án Budapesten. Színpadra lépett: 1927-ben.

Kiss Ilona, színésznő, sz. 1887 március 8-án Budapesten. Színpadra lépett: 1921 július havában.

Kiss Ilona, színésznő, sz. 1891 február 19-én Hódmezővásárhelyen. Színpadra lépett: 1920 július havában.

Kiss Ilonka, színésznő, sz. 1906-ban, Nagykárolyban. 1929-ben Makón lépett színpadra s a Szegedi Városi Színházhoz szerződött. Férje: Mester Tibor színész.

Kiss Imre Sándor, színész, sz. 1879 jan. 27-én, Csákályon. Színpadra lépett: 1905-ben. (V. ö. Világháború.)

Kiss Irén, színésznő, sz. 1869 március 1-én, Ugrán, Bihar megyében. Abban a házban, ahol 1849-ben Petőfi Sándor mint honvéd töltött egy éjszakát, mielőtt csatába ment. Atyja K. Károly református tiszteletes, anyja Csécsi Nagy Miklós ref. pap leánya. (Meghalt 1911 dec. 1-én.) 16 éves korában megkedvelte mint műkedvelő a színpadot. 1891-ben Debrecenben kezdi a pályát, Leszkay Andrásnál, kinél a Nagymama című vígjátékban lépett színpadra. Itt tíz évig működött. Ezután Janovics Jenőhöz szerződött Szegedre 1902-ben. Nikó Lina halála után 1905 augusztus havában a Vígszínház tagja lett, ahol szeptember 13-án mutatkozott be a 3 Ajax című Bisson bohózatban, Coladenil szerepében. Itt